



Den 02. december 2021

J.nr. 21-00-000099

## Sammenfattende redegørelse om strategisk miljøvurdering samt supplerende strategisk miljøvurdering af CAP-plan 2023-27

---

### Indhold

|  |          |
|--|----------|
| <b>1. Indledning</b> .....                   | <b>2</b> |
| <b>2. Integration af miljøhensyn</b> .....   | <b>2</b> |
| <b>2.1 CAP-planens indhold</b> .....         | <b>2</b> |
| <b>2.2 CAP-planens miljøpåvirkning</b> ..... | <b>3</b> |
| <b>3. Høringssvar</b> .....                  | <b>5</b> |
| <b>4. Alternativer</b> .....                 | <b>5</b> |
| <b>5. Overvågning</b> .....                  | <b>5</b> |

## **1. Indledning**

I forbindelse med udarbejdelsen af den danske CAP-plan 2023-27 er der udarbejdet en miljøvurdering efter bekendtgørelse nr. 1976 af d. 27. oktober 2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (herfra miljøvurderingsloven). Miljøvurderingen er dokumenteret i en miljørapport til det indledende forslag til CAP-plan 2023-27 samt en efterfølgende supplerende miljørapport, der vedrører det justerede forslag til CAP-planen som følge af den politiske aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af d. 4. oktober 2021. Ifølge miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, skal der i forbindelse med endelig vedtagelse af planer og programmer udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af CAP-planen 2023-27.

## **2. Integration af miljøhensyn**

Miljøvurderingen er blevet udarbejdet med henblik på at sikre en integration af miljøforhold i forslag til CAP-plan 2023-27. Miljøvurderingen har i den forbindelse bidraget til, at indarbejdelse af miljøhensyn samt høring af berørte myndigheder og offentligheden foreligger dokumenteret.

Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at udarbejdelse af miljørapporten i forbindelse med udarbejdelsen af CAP-planen 2023-27 har medvirket til, at relevante miljømæssige problemstillinger er blevet afklaret i løbet af processen. Generelt vurderes det, at indvirkninger på miljøet hovedsageligt forventes at være positive.

### **2.1 CAP-planens indhold**

EU skal have ny fælles landbrugspolitik, der skal gælde frem til 2028. Der er derfor udarbejdet et forslag til CAP-plan 2023-27. Forslaget følger reglerne i forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Landdistrikterne (ELFUL).

Forslaget består af en række støtteordninger med strategisk økonomisk støtte til konkrete projekter og aktiviteter, der skal understøtte EU's fælles målsætninger om en økonomisk bæredygtig landbrugssektor, fremme den grønne dagsorden for miljø, klima og natur og styrke udviklingen i landdistrikterne.

Implementeringen af EU's landbrugspolitik i Danmark sker i tæt samspil med en række nationale strategier og initiativer. CAP-planen 2023-27 skal også ses i sammenhæng med landdistriktsprogrammet for 2014-22, og særligt i 2022 er landdistriktsprogrammet 2022 en forløber til den nye reformperiode. I denne sammenhæng defineres 0-alternativet i miljøvurderingen som en fortsættelse af de nuværende ordninger under Landdistriktsprogrammet 2014-22 samt ordningerne under Søjle I.

## **2.2 CAP-planens miljøpåvirkning**

Miljøvurderingen sker med udgangspunkt i den mulige indvirkning af en række miljøfaktorer, der vurderes at blive påvirkede af udkast til CAP-planen 2023-27. Afgrænsningen af miljøfaktorer er belyst i en afgrænsningsrapport, og der er indkommet høringssvar fra relevante myndigheder. Der er på den baggrund valgt at fokusere på syv miljøfaktorer:

- 1) Biodiversitet
- 2) Vand
- 3) Jord
- 4) Energi
- 5) Arealanvendelse
- 6) Klima
- 7) Luftkvalitet

Hertil kommer kumulative virkninger af de planlagte indsatser. Påvirkningen på de enkelte miljøfaktorer beskrives kort herunder.

### Biodiversitet

CAP-planen 2023-27 har en positiv indvirkning på biodiversiteten i forhold til 0-alternativet. Dette gælder bl.a. i forhold til udbredelse af ikke-produktive elementer. Det er dog en forudsætning, at ordningerne vedbliver, da dette vil opbygge en stærkere og mere modstandsdygtig biodiversitet. Det er derfor en styrke, når der er mulighed for at genansøge en ordning, når denne ophører. Det bemærkes i den forbindelse, at eco-schemes er defineret som ét årlige ordninger, hvilket ikke nødvendigvis sikrer en langsigtet beskyttelse.

### Vand

CAP-planen 2023-27 har en positiv indvirkning i forhold til forbedring af vandkvaliteten. Det gælder bl.a. for en række ordninger, herunder målrettet regulering og lavbundsprojekter, der medfører en reduktion i udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet. De forventede effekter forudsætter en fuld implementering af ordningerne.

### Jord

CAP-planen 2023-27 har en positiv indvirkning på miljøfaktoren jord. Dette sker bl.a. gennem allokering af midler til en række ordninger, der eksempelvis sikrer en beskyttelse af lavbundslande, etablering af efterafgrøder samt etablering af permanente eller varige græsarealer.

### Energi

CAP-planen 2023-27 kan have en indirekte positiv effekt på energi via frivillige ordninger som eco-scheme for ekstensivering med slæt og skovrejsning. Potentialer er dog vanskeligt at estimere.

### Arealanvendelse

I CAP-planen 2023-27 er der planlagt en række ordninger, der forventes at have en indvirkning på arealanvendelsen. Dette gælder særligt for skovrejsning, lavbundsprojekter og vådområder, hvor anvendelsen ændres fra landbrugsaktivitet til andre anvendelsesformer. Bruttoarealmodellen kan også medføre en ændring i arealanvendelsen, da den giver mulighed for, at der kan opstå småbiotoper i form af træer og buske, højt græs og våde områder på det støtteberettigede areal.

### Klima

CAP-planen 2023-27 har en positiv indvirkning på klima. Det gælder bl.a. i forbindelse med de frivillige ordninger eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs samt eco-scheme for ekstensivering med slæt, der vil have en direkte positiv effekt med hensyn til kulstofbinding og reduktion af emissionen af drivhusgasser. Ligeledes vil ordningen for lavbundsprojekter bidrage til en reduktion i udledningen af drivhusgasser fra arealerne.

### Luftkvalitet

Det vurderes, at ordningerne under CAP-planen 2023-27 ikke vil påvirke miljøfaktoren luftkvalitet nævneværdigt. Det bemærkes, at ordningen miljø- og klimateknologi videreføres fra det nuværende landdistriktsprogram (dog med en mindre bevilling), hvilket kan bidrage til en begrænset forbedring af luftkvaliteten.

### Kumulative virkninger

En række ordninger har en positiv effekt på flere forskellige miljøfaktorer samtidig, hvilket betyder, at der for disse ordninger er en god synergi og/eller en yderligere effekt i den planlagte indsats. Det gælder bl.a. for ordningerne lavbundsprojekter og vådområder, der begge leverer positive effekter i forhold til næringsstoffer, klimasikring og drivhusgasser. Der kan også forventes synergi mellem CAP-planen 2023-27 og den planlagte nationale indsats for udtagning af lavbundslande. Hertil kommer, at planlagte ordninger under LDP 2014-22 delvist videreføres og således overlapper med ordningerne i CAP-planen 2023-27. Dette gør sig blandt andet gældende i forhold til planlagte initiativer under den målrettede regulering, der i 2025 overgår til en ordning finansieret under søjle II (målrettet regulering) og i 2026 og 2027 som eco-scheme for ny reguleringsmodel.

### **3. Høringssvar**

Miljørapporten af forslag til den danske CAP-plan 2023-27 blev første gang sendt i offentlig høring d. 1. oktober med svarfrist d. 6. oktober 2021. Landbrugsstyrelsen modtog i den forbindelse 24 høringssvar fra en bred kreds af interessenter, organisationer og myndigheder. Landbrugsstyrelsen har sidenhen justeret forslaget til den danske CAP-plan 2023-27, så det afspejler aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021. Det justerede forslag resulterede i et behov for at foretage en supplerende miljøvurdering og en fornyet offentlig høring. Denne blev gennemført i perioden fra 11. november til den 25. november 2021. Der blev i den forbindelse modtaget 14 høringssvar.

I de tilhørende høringsnotater gennemgås samtlige høringssvar fra begge offentlige høringer. Overordnet set har høringssvarene ikke givet anledning til væsentlige ændringer af CAP-planen 2023-27, udover det der er opstået som følge af aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021 og som følge af løbende afklaringer med EU-Kommissionen samt implementerende og delegerede retsakter, der er præsenteret og for norges vedkommende vedtaget i december 2021.

### **4. Alternativer**

0-alternativet til miljøvurderingen af CAP-planen 2023-27 defineres som en fortsættelse af de nuværende ordninger under Landdistriktsprogrammet 2014-22 samt ordningerne under Søjle I.

Der er i miljøvurderingsrapporten ikke opstillet andre alternativer end 0-alternativet.

### **5. Overvågning**

Det vurderes, at CAP-planen 2023-27 i overvejende grad vil have positiv indvirkning på de undersøgte miljøfaktorer. Effekterne af CAP-planen 2023-27 vil i betydeligt omfang blive dokumenteret igennem eksisterende miljøovervågningsprogrammer.

Det skal imidlertid understreges, at effekten af en række af de initiativer, der er planlagt under de enkelte ordninger forekommer lokalt, og der er i den forbindelse særlige behov for overvågning og effektvurdering. Det forventes imidlertid, at de fleste forhold vil blive belyst gennem kommunernes og de statslige overvågningsprogrammer af landbrugs-, natur- samt vandområder.

Det bør ligeledes understreges, at nogle af de planlagte virkemidler er forbundet med en vis usikkerhed. Her er der behov for løbende dataindsamling og monitorering med henblik på at sikre en justering af virkemidlerne og effektberegningerne.